

El vigilant - Peter Terrin

Els vigilants són éssers austers, uniformats, silenciosos, capaços de mantenir-se inquietantment alerta sense concessions durant tota la jornada laboral. Peter Terrin (Tielt, Bèlgica, 1968) en situa dos en condicions extremes: sotmesos a unes regles laborals misterioses, tancats en un pàrquing subterrani, salvaguardant uns residents invisibles de les amenaces imprecises que provenen de l'exterior. Se'ls ha comparat amb els sense-sostre de *Tot esperant Godot* (Beckett) i amb els soldats d'*El desert dels tàrtars* (Buzzati), però més aviat fan pensar en els japonesos que continuaven defensant illes desertes anys després que s'hagués acabat la guerra.

Com un estudiós del gènere humà, Terrin sotmet els dos vigilants a un aïllament estricte. La successió de rutines contrasta amb la desinformació sobre el que succeeix fora de l'edifici. Aviat un s'erigeix en el líder. L'altre no té ningú més amb qui compartir els dubtes, amb qui construir hipòtesis alternatives. L'obscuritat del pàrquing propicia una companyonia que aviat es pot convertir en obediència, i és fàcil que la paranoia s'encomani si falten els aliments, l'aire, la llum. Quan arriba el tercer vigilant, no tarda a ser percebut com un estrany, és a dir, com un enemic. El crim, llavors, no és més que una baula més en la concatenació aparentment lògica que afavoreix la complicitat. Mentrestant, creixen les al·lucinacions, la confusió amb els somnis, el deliri. Ja no hi ha marxa enrere.

El vigilant transcorre en un espai reduït, amb tres personatges en total. Es nota que Peter Terrin ha escrit teatre. El punt de vista subjectiu, en canvi, és propi de la novel·la. En mans de Peter Terrin, els detalls són eines que s'organitzen al voltant d'una trama minuciosa, sense conclusions explícites però amb una càrrega de crítica densa. És fàcil entendre que qui aspira a convertir-se en un robot pot acabar perdent l'ànima. Més difícil resulta saber construir un relat tan fred i que alhora faci versemblant qualsevol forma de bogeria. Organitzat en capítols breus, dividit en tres parts perfectament delimitades, *El vigilant* és un artefacte precís que segresta el lector amb l'eficàcia d'un bestseller però sense procurar-li un sol moment agradable.